Asia **Poikkeamispäätös AKL 72 §: Partakko, Hannula**

Asiaselostus ja perustelut

Rakennushanke

Väylän rekisterikylän tilalle 148-410-15-10, Kauhalahti haetaan lupaa saada poiketa AkL 72 § säädöksistä. Rakennuspaikalla sijaitsee noin 70 m² vapaa-ajan asuinrakennus ja 25 m² saunarakennus (2015). Hakemuksen mukaiseen rakennushankkeeseen vapaa-ajan asuinrakennuksen käyttötarkoituksen muuttaminen vakituiseen asuinkäyttöön. Tilan koko on 31450 m² ja sillä on noin 130 m rantaviivaa. Asemapiirros ja kartta ohessa.

Rakennuskielto tai rajoitus

Alueidenkäyttölain 72 §:n 1 momentti; *Meren tai vesistön ranta-alueeseen kuuluvalle rantavyöhykkeelle ei saa rakentaa rakennusta ilman asemakaavaa tai sellaista oikeusvaikutteista yleiskaavaa, jossa on erityisesti määrätty yleiskaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvan myöntämisen perusteena.*

Asian esittely

Hakemus koskee olemassa olevan vapaa-ajan asuinrakennuksen muuttamista vakituiseen asuinkäyttöön. Esitetty rakennushanke sijoittuu Sarrelahden rantaan Partakkoon. Rakennus on vanha asuintila, joka on sittemmin vuonna 2007-2011 kunnostettu ja muutettu loma-asunnoksi. Alueella ei ole rakentamiseen oikeuttavaa asemakaavaa tai yleiskaavaa. Pohjois-Lapin maakuntakaavassa (2040) rakennuspaikka sijaitsee Vätsärin erämaa-alueen (Se6521) ympäröimä ja Natura 2000 SAC-alueella. Erämaalaki ei koske yksityisiä maita. Alue on lisäksi erityisesti poronhoitoa varten tarkoitetulla alueella.

Hakemuksen johdosta on kuultu tilat 15:3, 15:7, 15:8, 15:9.
Naapurit eivät ole jättäneet muistutuksia.

Lisäksi on pyydetty lausunnot Saamelaismuseo Siidalta sekä Muddusjärven paliskunnalta. Saamelaismuseo Siidalla ei ole asiaan lausuttavaa. Rakennuspaikalla ei ole arvokkaaksi tunnistettua rakennusperintöä, maisema-aluetta eikä tunnettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä. Paliskunta huomauttaa hankkeen sijoittuvan Muddusjärven paliskunnan poronhoitajien Partakon tokkakuntien erittäin tärkeälle kesä- ja syystalven laidunalueelle. Paliskunta esittää, että myönnettäessä poikkeamislupa, tulee ottaa huomioon porojen vapaa laidunnusoikeus, porojen esteetön kulku alueella ja se, ettei alueen paliskunnalla ole alueella vahinkojen estämis- tai aitaamisvelvollisuutta, eikä paliskunta näin ollen vastaa mahdollisista porojen aiheuttamista vahingoista. Paliskunta esittää, että edellä mainitut huomioon otettavat asiat esitetään selkeästi poikkeamislupapäätökselle.

Sovellettu lainsäädäntö

RakL 57 § Poikkeamistoimivalta ja poikkeamisen edellytykset

Kunta voi erityisestä syystä myöntää luvan poiketa alueidenkäyttölaissa säädetystä tai sen nojalla annetusta ja tässä laissa säädetystä tai sen nojalla annetusta säännöksestä, määräyksestä, kiellosta tai muusta rajoituksesta. Edellä säädetty ei kuitenkaan koske kelpoisuusvaatimuksia, tonttijakoa, maisematyöluvan tarvetta ja edellytyksiä eikä 46 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädettyjä asemakaavan laatimista koskevia sijoittamisen edellytyksiä suunnittelutarvealueelle. Poikkeamisluvan voi myöntää muista sijoittamisen edellytyksistä suunnittelutarvealueella.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua lupaa ei kuitenkaan saa myöntää, jos se:

1) *aiheuttaa haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle;*
2) *vaikeuttaa luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista;*
3) *vaikeuttaa rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista;*
4) *johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.*

Rakentamislaki 187 § Poikkeamisluvan hyödyntäminen

Hakijan on hyödynnettävä poikkeamislupa kahden vuoden ja alueellinen poikkeamislupa viiden vuoden kuluessa poikkeamisluvan lainvoimaiseksi tulosta. Kunta voi poikkeamisluvassa määrätä ehtoja poikkeamiselle. Poikkeamislupaan sovelletaan, mitä 79 §:ssä säädetään lupa- ja valvontamaksusta.

Päätöksen perustelut

Suunniteltaessa alueidenkäyttöä erämaa-alueen ja Natura-alueen välittömässä yhteydessä on noudatettava erityistä harkintaa ja varovaisuutta ympäristö- ja luontovaikutusten osalta. Suunniteltu rakennuspaikka ei täytä RakL 45 §:n rakennuspaikalle asetettuja vaatimuksia 5) kulkutien järjestämisen osalta.

Inarin kunnan maapoliittinen ohjelma:

”2.4 Hajarakentaminen
Tiivis yhdyskuntarakenne mahdollistaa lyhyet etäisyydet palveluihin, pienemmät liikennepäästöt, tehokkaan kunnallisteknisten verkostojen käytön, kylämäisen yhteisöllisyyden ja silti myös sosiaalisesti rikkaan ympäristön. Asemakaavoitettujen alueiden ulkopuolisten alueiden rakentamisen hallinnassa on tärkeätä turvata suunnitteluvara myöhemmälle kaavoitukselle nk. lievealueella. Tällä toimenpiteellä varmistetaan kaavoitus vara kunnan tulevaisuuden pääkasvusuunnissa. Olennaista on pitää sekä asemakaavoitettu alue, että sivukylät tavoitteellisen maankäytönsuunnittelun piirissä. Eheyttämisen pääpaino on asemakaava-alueilla, missä päämääränä on turvata palveluverkko kunta laisten arjen tarpeisiin ja mahdollistaa sujuva liikkuminen. Haja-asutusalueille syntyvästä asutuksesta voi muodostua kunnalle suunnittelemattomia palveluvelvoitteita, joiden ennakointi on hyvin vaikeaa. Näitä ovat mm. kotisairaanhoidon, koulukuljetusten, päivähoidon, vammais- ja vanhuspalveluiden sekä ateria- tai kotipalvelujen järjestäminen. Hyvinvointialueuudistus tulee osittain muuttamaan näiden

palvelukokonaisuuksien järjestäjää, mutta ei sinällään vaikuta hajarakentamisen hallinnan logiikkaan."

Asuinrakentamisen osoittamisen osalta aiemmalla käyttötarkoituksella ei ole merkitystä, milloin päätöksellä on vaikutus tulevaan alueidenkäytön kehittymiseen. Pysyvän asumisen on syytä tukeutua pääasiassa olemassa olevaan asutukseen täydentäen aluerakennetta. Asuinrakennuspaikalle tulee olla pelastusajoneuvolle soveltuva tieyhteys.

Suunniteltu rakennushanke aiheuttaa haittaa kaavoitukselle tai alueen muun käytön järjestämiselle, voi aiheuttaa haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia ja johtaa alueen maakuntakaavassa osoitettuun pääasialliseen käyttöön nähden merkittävään vaikutuksia, joten poikkeamiselle ei ole rakentamislain 57 §:n mukaisia edellytyksiä.

Sovelletut oikeusohjeet ja toimivalta	Hallintosääntö 27 §, teknisen lautakunnan toimivalta 11.3.2026, 5 § kohta A12. Rakentamislaki 46 § ja 57 § Alueidenkäyttölaki 72 §

Päätös

Päätän hylätä haetun poikkeamisen. Suunniteltu hanke ei täytä poikkeamiselle RakL 57.2 §:ssä säädettyjä edellytyksiä.

Allekirjoitus	*sähköisesti allekirjoitettu* Reetta-Mari Tammela Tekninen johtaja
Oikaisuvaatimusosoitus	RakL:n 178 §:n ja hallintolain 49 c §:n mukainen
Oikaisuvaatimus-viranomainen	Inarin kunnan tekninen johtaja
Pöytäkirja on viety nähtäväksi	11.11.2026 kunnan verkkosivuille www.inari.fi
Otto-oikeus	Ei otto-oikeutta
Toimeksi	lupasihteeri, hallintosihteeri
Tiedoksi	hakija, tekninen lautakunta, ELY-keskus
Lisätietoja	Tekninen johtaja Reetta-Mari Tammela, puh. 040 655 1611
Tiedoksianto	Tämä päätös on lähetetty kirjeellä/sähköpostilla 11.11.2026.

Oikaisuvaatimusohjeet

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.
Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

1) viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistajalla ja haltijalla;
2) sellaisen kiinteistön omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa;
3) sillä, jonka asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa;
4) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa;
5) kunnalla ja naapurikunnalla, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa;
6) toimialueellaan sellaisella rekisteröidyllä yhdistyksellä, jonka tarkoituksena on luonnon- tai ympäristönsuojelun tai kulttuuriarvojen suojelun edistäminen taikka elinympäristön laatuun muutoin vaikuttaminen; sekä
7) viranomaisella toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Inarin kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on tekninen johtaja

Kirjaamon yhteystiedot:
Posti- ja käyntiosoite: Piiskuntie 2, 99800 Ivalo
Sähköpostiosoite: inari@inari.fi
Puhelinnumero: +358 400 547 625

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9–15.

Oikaisuvaatimus lähetetään aina lähettäjän omalla vastuulla.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.